

KLASSIEK ROEL SIKKEMA

De ene componist inspireert de andere

Het Apollo Ensemble heeft een forse reputatie opgebouwd als barokorkest. Vooral onbekende werken, en werken in ongebruikelijke bezettingen werden vakkundig gepresenteerd. Dit album lijkt met deze traditie te breken. De twee grote werken zijn overbekend, en volstrekt niet uit de barokperiode. Mozart schreef zijn *Veertigste symfonie* in 1788, Schubert zijn *Vijfde* in 1816.

In het bijbehorende boekje legt orkestleider David Rabinovich uit hoe het tot deze opmerkelijke keuze is gekomen. Het idee kwam op tijdens een bespreking van een meerjarenplan dat als titel 'Chain Reactions' (kettingreacties) had gekregen. Kern daarvan is om te bekijken hoe een muzikaal idee zich in de loop van de tijd ontwikkelt en hoe de ene componist de andere kan inspireren.

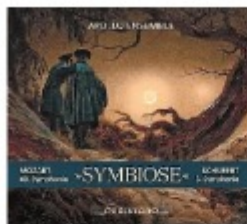
Zo kwam het idee op om de twee symfonieën van Mozart en Schubert met elkaar te vergelijken. Zo op het eerste gehoor lijken die niet erg op elkaar. Mozart was 32 en in een triest jaar, toen hij zijn *Veertigste symfonie* schreef. Dat is te horen, het is in g-mineur geschreven. Maar Schubert was als 19-jarige vol levenslust en dat is direct al te horen in de toonsoort: bes-majeur.

Maar wie inzoomt op deze twee werken, ziet ook overeenkomsten. De titels, tempoaanduidingen van de vier onderdelen, zijn vrijwel hetzelfde. Het geldt ook voor de instrumentatie:

geen klarinetten, geen trompetten, geen pauken. Maar er zijn verdere details: zo staat Schuberts menuet (het derde deel van zijn symfonie) in g-klein, dezelfde toonsoort dus als bij Mozart. En ook allerlei motiefjes uit zijn symfonie doen aan Mozart denken. Kortom, Schubert moet Mozarts meesterwerk in gedachten hebben gehad, toen hij zijn symfonie schreef. Beide werken zijn overbekend. Het eerste deel van Mozarts veertigste werd door de Argentijnse poparrangeur Waldo de los Rios in 1971 zelfs een top-veertig-hit. Toch klinkt het onder de handen van het Apollo Ensemble weer als nieuw. Immers, beide symfonieën worden altijd door grote orkesten gespeeld. En 'Apollo' is een kamerorkest met een kleine bezetting. Dat heeft als voordeel dat alles heel puur en doorzichtig klinkt. Allerlei details zijn dan volgens Rabinovich ook gemakkelijker te realiseren dan met een groot, wat log, orkest. De orkestleden spelen op oude instrumenten of kopieën daarvan, ook dat draagt bij tot een heldere klank.

Het blijft niet bij deze ene cd als het aan Rabinovich ligt. Hij kan zich nog wel meer interessante combinaties voorstellen, zoals Bach en Stravinsky, of Haydn en Schönberg. We zullen zien.

+ interessante vergelijking
+ mooie, heldere vertolking

Symbiose.
Mozart-40. Sinfonie
Schubert-5. Sinfonie
APOLLO ENSEMBLE.
QUERSTAND